

PRIM MINISTRU

77 15.02.2019

130
01022019

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Titlului XI "Renta viageră agricolă" din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente*, inițiată de domnul deputat UDMR Erdei-Dolóczki István și un grup de parlamentari UDMR (Bp.643/2018).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr.247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nou articol, **art. 12¹**, în sensul instituirii dreptului soțului supraviețuitor al rentierului agricol, prin excepție de la prevederile¹ art. 7 din lege, de a deveni el însuși rentier agricol, urmând să beneficieze de o rentă agricolă în același quantum cu renta agricolă cuvenită soțului decedat.

¹ ART. 7

(1) Renta viageră agricolă este personală, netransmisibilă și încetează la data decesului rentierului agricol.

(2) În cazul arendării, renta viageră agricolă se plătește dacă terenul ce face obiectul rentei este arendat continuu, întreg anul calendaristic.

(3) În cazul în care contractul de arendare încetează, renta viageră agricolă se va plăti în anul următor doar dacă rentierul încheie, în maximum 30 de zile de la încetare, un nou contract, considerându-se astfel continuitate în arendare.

(4) Renta viageră agricolă încetează la data la care terenurile prevăzute la art. 9 alin. (1) și (2), însumate, depășesc 10 ha.

II. Observații

1. Cu privire la textul inițiativei legislative, menționăm că acesta ar fi trebuit să respecte prevederile art. 6 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care dispune că *”Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”*.

Curtea Constituțională s-a pronunțat în jurisprudența sa² că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate – care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist – să prevadă, într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii. Astfel, amintim că, prin lipsa de claritate și precizie a normelor preconizate, care ar genera confuzii în interpretarea/aplicarea acestora, se pot crea premisele unor vicii de neconstituționalitate prin raportare la principiul constituțional al legalității (art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*).

În sensul celor arătate mai sus, precizăm că textul inițiativei legislative, așa cum este redactat, prin care - de la data intrării în vigoare ori, ulterior, de la data îndeplinirii uneia dintre condițiile prevăzute la art. 9 alin.(1) – (4) din Titul XI al legii - soțul supraviețuitor al rentierului preia calitatea de rentier agricol, este retroactiv.

În acest sens, amintim că, potrivit prevederilor art. 19 din lege, coroborate cu considerentele *Decizie Curții Constituționale nr. 160/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a*

² A se vedea *Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 227/2002, precum și, în special, ale art. 1 pct. 5 [referitor la art. 4 alin. (1)], pct. 6 [referitor la art. 5 alin. (1) și (2)], pct. 8, pct. 9 [referitor la art. 8 alin. (3) lit. a-d)], pct. 14 [referitor la art. 13¹ și 13⁴], pct. 15 [referitor la art. 14 alin.(1) lit. b)] din lege*

Guvernului nr. 17/2010 pentru completarea titlului XI „Renta viageră agricolă” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente³, calitatea de rentier putea fi dobândită cu îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, prin depunerea unei cereri într-un anumit interval de timp (care a expirat la 04.03.2010).

Astfel, textul inițiativei legislative introduce posibilitatea ca, la mult timp după expirarea termenului prin care se putea solicita renta viageră agricolă, să apară o nouă categorie de rentieri agricoli, cea a soților supraviețuitori, dacă îndeplinesc, la rândul lor, condițiile prevăzute de lege.

Prevederile art. 19 din Titlul XI al *Legii nr. 247/2005*, astfel cum acestea au fost introduse prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.17/2010 pentru completarea titlului XI "Renta viageră agricolă" din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările ulterioare*, stabilesc că renta agricolă se acordă numai persoanelor care au solicitat obținerea calității de rentier până la data de 31 decembrie 2009 inclusiv. În preambulul ordonanței de urgență se arată că aceasta a fost adoptată având în vedere ”*prevederile Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005, ratificat prin Legea nr. 157/2005 (tratatul de aderare), referitoare la ajutoarele de stat existente care trebuie încetate sau modificate pentru a respecta reglementările comunitare în domeniu, precum și faptul că renta viageră agricolă face parte din categoria ajutoarelor de stat existente și comunicate Comisiei Europene conform Tratatului de aderare, anexa V, capitolul 3, punctul (b) "Agricultură"*". Din cele de mai sus, rezultă că Guvernul a adoptat ordonanța de urgență pentru a se conforma *Tratatului de*

³ Potrivit deciziei (paragrafele 20 și 21), ”*Curtea constată că soluția legislativă cuprinsă în articolul unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17/2010 pentru completarea titlului XI „Renta viageră agricolă” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente care exclude aplicarea prevederilor titlului XI al Legii nr. 247/2005 în privința persoanelor care au solicitat obținerea calității de rentier agricol în perioada 1 ianuarie-4 martie 2010 încalcă dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție. Așadar, decizia Curții redă vocația persoanelor în cauză de a dobândi calitatea de rentier agricol în condițiile respectării Tratatului de aderare, însă, dacă există neconcordanțe între Legea nr. 247/2005 și Tratatul de aderare, va avea prioritate cel din urmă, revenind autorităților administrative cu atribuții în domeniu, precum și instanțelor judecătorești competența de a decide în acest sens [art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție]*”.

aderare, în condițiile art. 148 alin. (4) din *Constituție*, și a limitat astfel dobândirea calității de rentier agricol pe o perioadă de 3 de la data aderării, respectiv 31 decembrie 2009. Cu alte cuvinte, depunerea cererilor în această perioadă îndreptățește acordarea calității de rentier agricol, fără a se încălca prevederile *Tratului de aderare*. Odată dobândită calitatea de rentier agricol, renta viageră plătită de stat se acordă până la decesul rentierului agricol sau a depășirii cotei de 10 ha prescrise de lege, chiar și după data de 31 decembrie 2009.

Așadar, inițiatorii trebuie să se asigure că măsura legislativă propusă, în integralitatea ei, nu vine în contradicție cu prevederile *Tratatului de aderare*.

2. Totodată, deși măsura legislativă propusă se dorește a fi o excepție, semnalăm că, potrivit dreptului comun în materie⁴, de esența instituției rentei viagere este însăși existența acesteia doar pe durata vieții credentierului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorică DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**

Președintele Senatului

⁴ Potrivit art. 2.242 din Codul civil:

"Art. 2.242

Noțiune

(1) Prin contractul de rentă viageră o parte, numită debirentier, se obligă să efectueze în folosul unei anumite persoane, numită credentier, prestații periodice, constând în sume de bani sau alte bunuri fungibile.

(2) Renta viageră se constituie pe durata vieții credentierului dacă părțile nu au stipulat constituirea acesteia pe durata vieții debirentierului sau a unei terțe persoane determinate".